

HISTORIA KSIĄŻKI

CZ.2

Mezopotamia

Mezopotamia leży w dorzeczu dwóch wielkich rzek: Eufratu i Tygrysu. Jej obszar (często różnie pojmowany, jeśli chodzi o zasięg) rozciąga się od północnej Syrii aż po Zatokę Perską i od Iranu aż po Arabię .

W innym, bardziej precyzyjnym ujęciu, można Mezopotamię zamknąć w trójkącie: Aleppo –jezioro Urmia na północy i ujście rzeki Szatt al-Arab(rzeka powstała po połączeniu Eufratu i Tygrysu) do Zatoki Perskiej na południu.

W 1845 r. odkryto dawną stolicę państwa asyryjskiego - Niniwę. Pięć lat później natrafiono na bibliotekę króla Assurbanipala. Zachowało się z niej m.in. 20 tys. tabliczek glinianych z charakterystycznym pismem.

TABLICZKI GLINIANE

mają kształt prostokątny o różnych rozmiarach
(od 2 cm x 2,4 cm do 22 cm x 37 cm i grubości od 0,2 cm do 2,5 cm).
Przed zapisaniem tabliczki najpierw ją liniowano za pomocą napiętego
sznurka dla uzyskania równości wierszy i odpowiedniego układu
kolumn pisma, błędy zamazywano spłaszczonym końcem rylca.

Naukowcom udało się ustalić że istniały trzy rodzaje rylców, każdy z nich stosowano do innego rodzaju znaków

Tabliczka sumeryjska z Teb, ok. 2360 r. p.Chr. Obok rylce z trzciny do pisma klinowego. Istniały prawdopodobnie trzy rodzaje rylców:

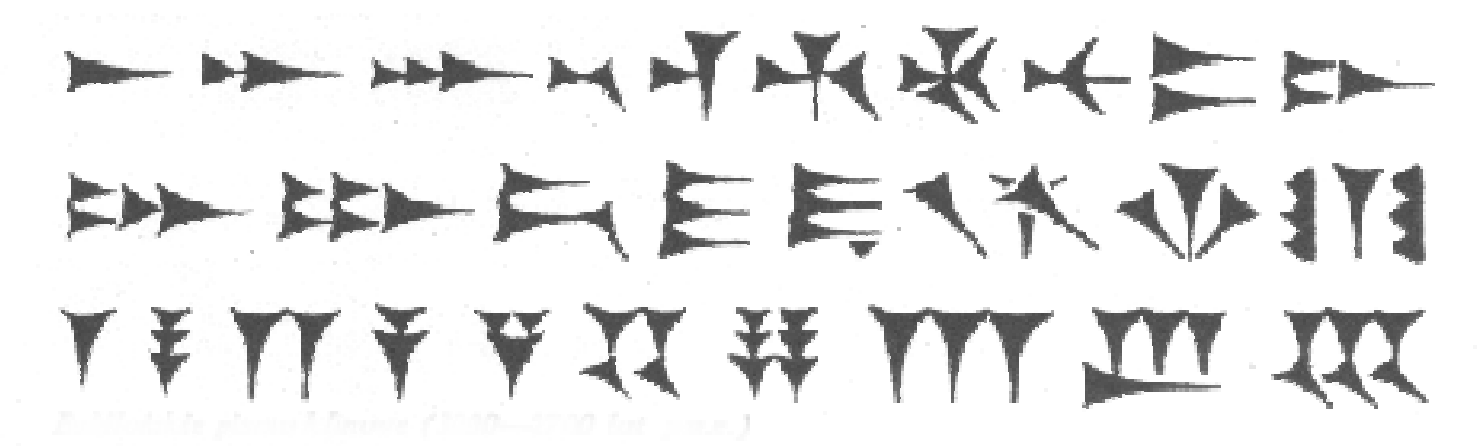
- 1/ trójkątny - do rysowania kątów
- 2/wyżłobione - do tworzenia *gwoździ*
- 3/zaokrąglone - do pisania liczb

PISMO KLINOWE

Babilończycy przejęli pismo klinowe po podbiciu Mezopotamii w II w. p.n.e. Używali go jej dawni mieszkańcy - **Sumerowie**. Charakterystyczny kształt pisma był rezultatem żłobienia w tabliczkach z miękkiej gliny rylcem wykonanym z trzciny lub kości o trójkątnym przekroju. Zespoły kresek pionowych, poziomych i ukośnych oznaczały całe wyrazy, z czasem przekształcając się w pismo sylabowe. Po upadku państwa asyryjskiego ustąpiło ono miejsca **literowemu pismu aramejskiemu**.

Pisanie i czytanie pismem klinowym nie było łatwe dla starożytnych mieszkańców Mezopotamii. Nauczyciele pisma i skrybowie stanowili w Babilonii i Asyrii arystokratyczną klasę społeczną, potężniejszą niekiedy od dworzan i samego władcy.

Umiejętność czytania i pisania była kluczem do władzy i bogactwa

Jak wykazali specjaliści, w Babilonii kult tradycji piśmienniczej istniał nie tylko za czasów króla Assurbanipala W XIX w. odnaleziono **bibliotekę szkolną przy świątyni w Sippar**, a w niej ok. 1022 pozycje piśmiennicze. Z kolei w Nippur odkopano w końcu XIX w. bibliotekę przy świątyni boga Baala odzyskując aż 23 000 tabliczek (tylko część całego zbioru).

Koniec części 2

ZAPRASZAM NIEBAWEM NA CZĘŚĆ 3 NASZEJ WĘDRÓWKI

Monika Zegarek